

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

REVISTĂ PENTRU APĂRAREA TUTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
ALTALÁNOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGÁLÓ KÖZGAZDASÁGI LAP

PREȚUL ABONAMENTALUI:
Pentru mici industriși ... 240.— Lei
Pentru orice societăți, bănci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos. 3368.

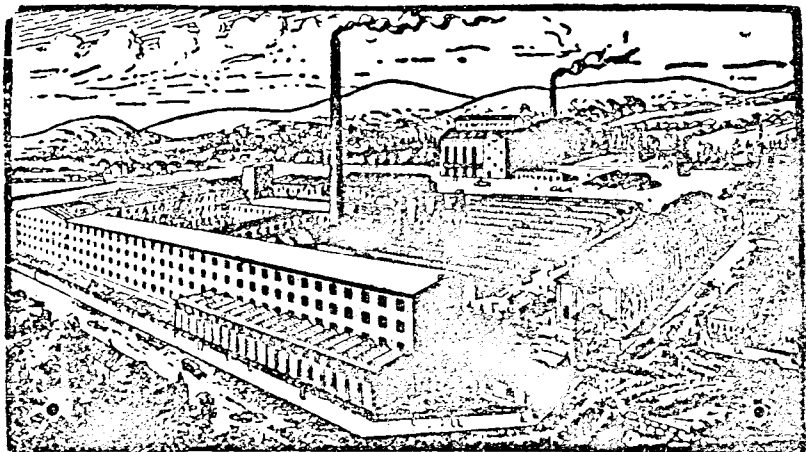
Feleios szerkesztő:
KÖRÖSSY ÁRPÁD
Kiadja:
POLONYI ALBERT és TÁRSA
Cluj, Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
Bankok, részvénytársaságok, gyárak és nagykereskedőknek 1000 Lei.

SCHERG

a legujabb legszebb és legjobb szezon különlegességeket hozza
**férfi öltöny, ulster férfi és női-
kabát valamint ruhaszövetekben**

**Plaidek,
takarók,
szőnyegek**

**Gyári lerakat: CLUJ,
Piața Unirii 22. szám.**

HERMES

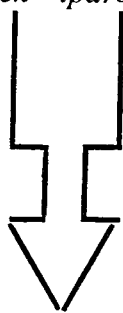
KÖNYVNYOMDA

*A legolcsóbban és
legszebben készít
mindennemű nyomdai
munkákat. - Iparosok
és kereskedők, támo-
gassák az Ipari Élet
kiadóhivatala nyom-
dáját, mert ezzel la-
pukat erősítik.*

POLONYI ALBERT és TSA
Strada Gh. Dima 2. szám (Minorita-utca)
az „IPARI ÉLET” kiadóhivatala

AZ „IPAROS ÉVKÖNYV”

*nélkülözhetetlen és
hasznos kézikönyve
minden iparosnak.*

II. kiadás
40 leiért kapható a
Centrela-könyvnyomdában
Cluj, Strada Regina Maria 37. sz. alatt.

Pártoljuk szövetkezeteinket!

A Gazdasági és Hitelszövet-
kezetek szövetsége Kolozsvár
Str. Memorandului 12. és a
kötelékében működő 318 hi-
telszövetkezet előnyösen ka-
matoztatja a legkisebb meg-
takarításokat is.

FOGYASSZUNK TRANSILVANIA

szövetkezeti pasterizált

VAJAT

melyet a Szövetség Marosvásárhelyi és
Székelykereszturi vajgyárak állítanak elő

!! Jó, olcsó és állóképes!!

☞ Kérje mindenütt! ☞

VIAȚA INDUSTRIALĂ

IPARI ÉLET

REVISTĂ PENTRU APĂRAREA TUTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ÁLTALÁNOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGÁLÓ KÖZGAZDASÁGI LAP

PREȚUL ABONAMENTALUI:
 Pentru mici industriași ... 240.— Lei
 Pentru orice societăți, bănci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
 Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos. 3868.

Felelős szerkesztő:
KÖRÖSSY ÁRPÁD
 Kiadja:
POLONYI ALBERT és TÁRSA
 Cluj, Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u)!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
 Bankok, részvénytársaságok, gyárak és nagykereskedőknek 1000 Lei.

az „Ipari Élet“ összes olvasóihoz!

Előző számunkban Körössy Árpád az „Ipari Élet“ megalapítója és szerkesztője, tudatta a lap hasábjain, hogy lapjánál változás történt. Szükségét érezte betársulni a „Hermes“-könyvnyomda vállalat (Polonyi Albert és Trsa) cég érdekösségébe, hogy a lap pontos és zavartalan megjelenését biztosítsa.

Körössy Árpád két éven át súlyos anyagi áldozatok árán, gazdag és értékes tartalommal jelentette meg az „Ipari Élet“ minden egyes számát, amit az iparosság kitüntető szeretettel is fogadott, tömegesen rendelte meg, de a **megrendelőknél maradt; két éven át elfogadta a lapot, de mai napig egy banit sem, vagy alig fizetett valamit a lap küldéséért.**

Különösen a vidéken van az „Ipari Élet“-nek hatalmas kintlevősége: **csaknem 200.000 leivel tartoznak a vidéki előfizetők.**

A lap óriási áldozatot kíván annak kiadójától. Egyes számok ezeket vesznek igénybe nyomda-, papir- és bélyeg kiadások címén, ha pedig az előfizető, jobban mondva megrendelő, a lapot elfogadó olvasó ezt a rettentés kiadást nem honorálja az egyénre nézve csekély kiadást jelentő szerény előfizetéseivel, akkor a kiadónak tönkre kell menni.

Ha valaha, most van az iparos osztálynak szüksége egy jól szerkesztett lapra. Miután a „Hermes“-nyomdavállalat úgy látta, hogy az „Ipari Élet“ hézagpótló, szükséges organum az agyonüldözött kisiparos számára, átvettük e lap összes anyagi bajait és azt a mi kiadásunkban juttatjuk tovább **pontosan** és kifogástalanul az iparososztály kezébe

minden hónapban kétszer, 1-én és 15-én.

Vállalatunk 30 év óta áll fenn, mindenképpen garancia arra, hogy amit ígérünk, azt be is tudjuk tartani.

Komoly elhatározással indítjuk utjára az „Ipari Élet“ harmadik évfolyamát az alábbi kérelemmel:

1. Mindazok, akik hátralékban vannak, sziveskedjenek a *külön értesítésünk után úgy a hátralékot, mint a folyó évi előfizetést beküldeni*, ha pedig nem óhajtják tovább járni a lapot, azok **e számot küldjék vissza**, hogy tudjuk magunkat mihez tartani, mert akik ezt nem teszik, úgy tekintjük, mint aki előfizető és **meg kell fizetni az előfizetési díjat.**

2. Miután azt is tapasztaltuk, hogy a lap ügynökei több helyen visszaéléseket is követtek el, felkérünk mindenkit, hogy tudassa ezt velünk és mi minden sérelmet orvosolni fogunk.

3. A fennálló hátralékok tekintetében fentartjuk minden jogunkat lerendelés esetén is. Abban a reményben, hogy iparostársaink jelen felhívásuknak eleget fog tenni, maradtunk

Teljes tisztelettel: **POLONYI ALBERT és Társa**
 sz. „Ipari Élet“ kiadója.

Az új társadalombiztosító törvény

(2. folytatás.)

7. szakasz.

„A minisztertanács a társadalombiztosító igazgatóságának véleményezése és a munkaügyi miniszter jelentése alapján fogja megállapítani a jövőben a biztosítási kötelezettség alá tartozó fizetések határértékeit. Hasonló módon biztosítási kötelezettség alá vonhatók azok a kis földművelők és mezőgazdasági alkalmazottak, akik az ország olyan területein laknak, ahol tényleges orvosi segély létezik, vagy az megszervezhető.”

8. szakasz.

„Az országban foglalkoztatott külföldi állampolgár alkalmazottak ugyan olyan kötelezettségek alá tartoznak és ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a román állampolgárok. Ha azonban csak időszaki jelleggel és valamely külföldi vállalat kötelékében tevékenykednek, biztosításra csak akkor kötelezhetők, ha anyaállamuk törvényei alapján nincsenek valamely más intézménynél biztosítva. Viszont, belföldi vállalkozásnak időszaki jelleggel külföldön foglalkoztatott alkalmazottai továbbra is biztosítva maradnak. Ilyen esetben a munkaadónak kötelessége az országból való távozást 8 nap alatt bejelenteni. A dunai hajózási vállalatok belföldi lakóhelyű személyzete kötelező biztosítás alá tartozik. Ugyanez a kötelezettség áll fenn a tengerhajózási vállalatok alkalmazottaira is, azonban csak akkor, ha a vállalkozásnak az országban állandó székhelye vagy ügynöksége van. A külföldi államokkal megkötött egyezmények útján szabályozható a biztosítás folytonosságának a megszerzett jogok megőrzésének vagy átruházásának ügye abban az esetben, ha az alkalmazott lakóhelyét más állam területére helyezi át.”

9. szakasz.

„A biztosítottak a törvény feltételei alapján és korlátaik belül joga van:

a) orvosi kezelésre, orvosszerekre, kötszerekre; fürdő- vagy üdülőtelepen való kezelésre;

b) betegség, baleset, anyaság vagy elhalálozás esetében pénzsegélyre;

c) betegség vagy balesetből származó rokkantsági nyugdíjra;

d) aggkori nyugdíjra;

e) a biztosított elhalálozása esetében leszármazottainak is nyugdíjra.”

10. szakasz.

„Betegség esetében, vagy baleset bekövetkezésekor a biztosítottak joga van az első naptól kezdve felgyógyulásáig a törvény feltételeinek alapján orvosi kezelést igénybevenni. Alaposan indokolt sürgősség esetében és a Társadalombiztosító orvosának megérkezéséig a biztosított magánorvoshoz is fordulhat. A sürgősség szükségességét a Társadalombiztosító orvosa vizsgálja felül és bírálja el és ebben az esetben a biztosítottak — az orvosi jelentés alapján — joga van a Társadalombiztosító igazgatósága által megállapított díjszábásnak megfelelő költségei visszatérítésére.”

11. szakasz.

„A biztosított kórházba vagy szanatóriumba való beutalása a következőképpen történik:

a) beteg csak akkor utalható be, ha a Társadalombiztosító orvosa azt szükségesnek találja. Ebben az esetben a biztosítottak joga van a szállítási költségek és megbetegedés helyétől a kórház vagy szanatóriumba való oda és visszaszállítás idejére járó ellátási költségek megtérítésére. Szállítási és ellátási költségre igénye van a kísérőnek is, ha a Társadalombiztosító orvosa a beteg állapotának súlyosságára való tekintettel szükségesnek véli kísérő alkalmazását;

b) a beteget a Társadalombiztosító orvosa által aláírt beutaló jegy ellenében bármely állami, megyei, községi, vagy közintézmény kezelésében lezáró kórház befogadja s az elszámolást az egészségügyi minisztériummal kötött egyezmény alapján később ejtik meg. A kórházi vagy szanatóriumi napi díjszábásban bennefoglaltak az orvosszerek, kötszerek, sebészeti beavatkozások és minden olyan kezelés is, amely a betegség megállapítására vagy gyógygátlására szükséges. A Társadalombiztosító által kórházba utalt betegről semmiféle külön díjat vagy hozzájárulást sem lehet szedni orvosi gondozás vagy műtét fejében. Fenti rendelkezések tiszteletben nem tartása az

egészségügyi törvény 250. szakaszának 2. bekezdése értelmében büntetendő;

c) magántulajdonban levő kórházba vagy szanatóriumokba csak a Társadalombiztosítóval előzetesen megkötött egyezmény alapján lehetséges betegeket beutalni;

d) egy és ugyanazon betegségért a Társadalombiztosító számlájára legfennebb 26 héten át tartható a beteg valamely kórházban vagy szanatóriumban. Ha a beteg többféle betegségben szenved, az időtartam egy év leforgása alatt legfennebb 36 hétre nagyobbítható. Ha a beteget baleset érte, a kórházi kezelés meghosszabbítható a felgyógyulásig;

e) sürgős esetben a beteg beutalás nélkül is igénybe veheti a kórházi kezelést s a költségeket a Társadalombiztosító fogja viselni, ha a sürgősséget a Társadalombiztosító orvosa felülvizsgálja és indokoltnak találja. A kórháznak vagy szanatóriumnak kötelessége 8 nap alatt közölni a Társadalombiztosítóval a beteg beérkezését. Ellenkező esetben a Társadalombiztosító nem fizet többet, mint legfennebb 7 napi kezelést. A kórház, vagy szanatórium nem igényelheti a biztosított minőségét igazoló betegről a fenti időtartamra meghaladó időre szóló kórházi kezelés költségeinek megtérítését;

f) ha a biztosított sürgős esetben, olyan kórház vagy szanatórium kezelését veszi igénybe, amellyel a Társadalombiztosítónak nincsen egyezménye a kezelési költségek megtérítését csak az egyezményes kórházak és szanatóriumok díjszabásának határáig igényelheti, továbbá joga van a legközelebbi kórházba való szállítás költségeinek megtérítésére is;

g) a biztosítottak az alkalmaztatási viszony megszűnése utáni 4 hét alatt is még joga van orvosi kezelést igénybe venni, amely időtartam 8 hétre emelkedik, ha a biztosított az utolsó 12 hónapban legalább 26 héten át járulékot fizetelt.”

12. szakasz.

„A biztosított — beleegyezése nélkül — nem küldhető kórházba vagy szanatóriumba, kivéve az alábbi eseteket:

a) ha a betegség természete külö-

nős kezelést igényel és az a családban nem lehetséges;

b) ha a betegség megállapításához olyan megfigyelés szükséges, amely csak kórházban, vagy szanatóriumban hajtható végre;

c) ha a betegség fertőző;

d) ha a beteg ismételtén megszegte az orvos előírásait és ezáltal késleltette gyógyulását.

Ha fenti esetekben a beteg vonakodik kórházba menni, elveszti a 17. szakaszban írt pénzbeli segélyre vonatkozó igényét. Ilyen esetben a biztosított által eltartott családnak a neki járó segély 50%-át utalják ki. Ha azonban a beteg vonakodik magát műtétnek alávetni, emiatt semmiféle jogvesztés sem jár."

13. szakasz.

"Ha a biztosított, munkaadójától nyert megbízás alapján, külföldön dolgozik, ott megbetegszik vagy baleset éri, felgyógyulásának egész időtartama alatt — a törvény által megállapított kereteken belül — munkaadója köteles őt is orvosi kezelésben részesíteni és ellátni. Ilyen esetben a munkaadónak joga van a Társadalombiztosítótól — törvény feltételeihez mérten — költségei megtérítését igényelni, feltéve, hogy a biztosított külföldre való távozását a 8. szakaszban írt határidő alatt bejelentette. Ha a munkaadó a biztosítottnak törvényes készpénzsegélyt is kiutalt, jogában áll a segélyek visszatérítését is igényelni."

14. szakasz.

"A társadalombiztosító orvosi rendelkezésére a biztosítottaknak joga van díjtalanul beszerezni gyógy- és kötszereket a társadalombiztosító gyógyszerárjaiból. Ha a társadalombiztosító gyógyszertárai a szigorúan szükséges gyógy- vagy kötszereket nem tudnák kiadni, a biztosított beszerezheti azokat valamely magángyógyszertárban is a kötelezően megállapított díjszabás alapján. Beigazolt sürgősség esetében a biztosítottnak joga van a gyógyszerek beszerzésével felmerült költségei megtérítésére."

15. szakasz.

"A biztosítottnak joga van a társadalombiztosító orvosa által feltétlenül szükségesnek előírt ortopéd kötések, mankók stb. igénylésére is. Műfog készítményekre csak akkor tarthat igényt a biztosított, ha az utolsó két év alatt legalább 52 heten át járulékot fizetett. Ez a feltétel nem vonatkozik azokra, akiknél a műfog-

készítmény baleset következtében vált szükségessé."

16. szakasz.

"A társadalombiztosító az utolsó 3 év alatt legalább 100 heten át járulékot fizetett tagjainak — ha feltétlenül szükséges — fürdő, vagy üdülőtelepi beutalást is engedélyezhet a költségvetésben erre a célra felveendő összegek keretében és külön szabályzat alapján. A biztosítottnak nincsen joga a fürdő vagy üdülőtelepi kezeléssel felmerült költségei visszatérítésére, ha a kezelés a társadalombiztosító előzetes jóváhagyása nélkül történt."

17. szakasz.

"A biztosítottnak joga van a betegség következtében beállott munkaképtelenség egész tartamára pénzsegélyt igényelni, amely egyenlő az illető biztosítási osztály középfitésének ötven százalékával. A pénzsegély kiutalásánál a munkaképtelenséget a társadalombiztosító orvosa állapítja meg, s a segély a munkaképtelenség negyedik napjától és nem a megbetegedés, vagy orvosi kezelés kezdetétől válik esedékessé. Az első osztályba sorozott biztosítottak számára pénzsegély csak akkor utalható ki, ha a biztosítottak betegségük tartama alatt a munkaadóktól természetbeni ellátást nem kapnak. A pénzsegélyt orvosi bizonyítvány alapján utalják ki lefennebb 26 heti időre egy betegség esetében. Ha különféle betegségek lépnének fel, a pénzsegély maximuma 36 hét 12 hónap alatt. Tuberkulózisban szenvedő betegek — akiknek nincsen joguk rokkantsági nyugdíjra — 36 heten át pénzsegélyt kapnak. Ha baleset következett be, a pénzsegélyt a felgyógyulásig folyósítják. A pénzsegély kiutalásához a hét végén kiállítandó orvosi bizonyítvány szükséges, amelyben a társadalombiztosító orvosa újlag megállapítja a munkaképtelenséget. Több elmúlt hétre vonatkozólag kiállított orvosi bizonyítványt figyelembe nem vesznek. A hét mindig 7 napnak számítandó, beleértve az ünnepnepnapokat is. A pénzsegélyt úgy kell kiszámítani, hogy annak alapjául az utolsó hat hét alatt járulékot fizetett biztosított fizetési osztályainak közeparányát kell alapul venni. Ha a biztosított valamely vállalatnál turnusokban dolgozik, valamint az is, aki anélkül, hogy a vállalat kötelékéből kilépett volna, a megbetegedés időpontjában előre nem látott okból kifolyólag éppen nem volt munkában, pénzsegélyre való joga a törvény fel-

tételeinek értelmében érvényben marad, azonban csak a munka megszakításától számított hetedik naptól kezdve. A munkaképtelenség nyilvánított biztosítottnak kötelessége a társadalombiztosító orvosi előírásait szigorúan tiszteletben tartani, mert ellenkező esetben elveszti pénzsegélyre való igényét. Nem utalható ki pénzsegély mindarra az időre, míg a biztosított kórházi, szanatóriumi, fürdő vagy üdülőtelepi beutalás alatt áll, amelynek teljes költségét a társadalombiztosító, vagy más egészségügyi vagy társadalmi jellegű intézmény fedezi. A családtagok jogait a 48. szakasz szabályozza."

18. szakasz.

"A pénzsegélyt legfennebb hat heti időre előlegezni is lehet akkor, ha a biztosított beteg olyan helységbe megy, ahol a társadalombiztosítónak orvosa nincsen. Ilyen segélyelőleget csak a társadalombiztosító igazgatóságának jóváhagyásával s a főorvos kedvező véleményezése alapján lehet kiutalni."

19. szakasz.

"A biztosítottnak a pénzsegély kétszeresére van joga, ha olyan helységben lakik, amelyben a társadalombiztosító orvosi segélyt nem nyújthat és a szükséges gyógy- és kötszereket sem bocsáthatja rendelkezésére."

20. szakasz.

"Az utolsó két év alatt legalább 26 heten át járulékot fizetett nők szülés esetében orvosi és szülésznői kezelésre, orvos és kötszerekre és a gyermeknek feltétlenül szükséges fehérneműre van joga. Ha a biztosított az utolsó évben legalább 36 heten át, vagy ha az utolsó két évben legalább 52 heten át járulékot fizetett, 12 heti időre pénzsegélyre is joga van, amelyből legalább hat hét a szülés megtörténte utáni időre számítandó. A pénzsegély kiszámítására a 17. szakaszban írt intézkedések irányadóak az utolsó 12 hónapban fizetett járulékoknak megfelelő fizetési osztályok közeparánya alapján. A pénzsegély kiutalására a biztosítottnak a terhesség tartama alatt jelentkeznie kell a társadalombiztosító orvosánál, aki bizonyítványt állít ki a szülés időpontjának valószínű bekövetkezéséről. Ha az orvos a szülési időpont meghatározásánál hibát követ el, ez a körülmény a pénzsegély kiutalását nem befolyásolja és a szülés utáni hat heti időre járó pénzsegély időtartamát sem csökkentheti. (Polytájuk.)

Kibírhatatlan terhet jelent a kisiparosokra az iparigazolványok kicserélése

— A Kisiparosok Szövetségének akciója —

Az 1936. évi új ipartörvény arra kötelezi az iparosokat, hogy mesterkönyvet és új iparigazolványt váltsanak.

A mesterkönyvek kiadása már csaknem mindenütt befejezést nyert, most aztán az önálló ipart űző iparosokra új feladat hárul:

az iparigazolványok becsérése, illetve az új iparigazolvány kiváltása.

Az új iparigazolvány megszerzéséhez a törvény szerint be kell csatolni:

1. a mesterkönyvet.
2. az egészségügyi hivatal által kiállított — ugynevezett — működési engedélyt.

3. be kell fizetni 200 leít a Fondul Muncii javára.

Ha így elolvassuk ez a három feltételt, abban nem találunk semmi kivételt, a valóságban pedig olyan elviselhetetlen terhet jelent a kisiparosokra, amit teljesíteni képtelenek.

A mesterkönyv becsatolása nem tüközik nehézségekbe. Annál több gondot okoz azonban a kisiparosoknak

az egészségügyi hivataloktól beszerzendő működési engedélyek kérdése.

Ezekben az engedélyekben azt kell igazolniuk a városi egészségügyi hatóságoknak, hogy a kisiparos műhelye megfelel az egészségügyi követelményeknek. Ennek a bizonyítványnak a kiállítása 800—1200 lejbe kerül, ami a mai viszonyok között igen súlyos megterhelést jelent a kisiparosokra nézve.

Éppen emiatt a Kisiparosok Szövetsége megindokolt emlékiratot juttatott el a kormányhoz, amelyben nemcsak arra mutat rá, hogy az új iparigazolványok kiváltása erejükön felüli kiadásokra kötelezi a kisiparosokat, hanem egyúttal azt is igazolja, hogy

a működési engedélyek magas kiállítási illetékének felszámítása bizonyos vonatkozásban indokolatlan és jogtalan is.

A kisiparosokat 1930 május 8-tól kezdődőleg kötelezték arra, hogy az

egészségügyi hatságoktól a működési engedélyt megszerezzék. Azok a kisiparosok, akik 1930 május 8-án már műhellyel rendelkeztek, szerzett jogaik következtében

nem voltak kötelesek ezt a működési engedélyt beszerezni.

Azok a kisiparosok viszont, akik 1930 május 8-ika után szereztek ipart és nyitották meg műhelyeiket, kivétel nélkül lerótták a működési engedélyért az előírt illetéket, azonban

magát az igazolványt nem változtatták ki írásban, mert erre eddig szükségük nem volt.

Most azonban, amikor a régi iparigazolványokat ujakra kell kicserélni, az egészségügyi hivatalok nem lesznek hajlandók a működési engedélyeket másképpen kiadni, mint a fentieként 800—1200 lejes illeték lefizetése ellenében. Ezt az illetéket pedig követelni fogják azoktól a kisiparosoktól is, akiknek vagy szerzett jogaik értelmében nem kellett a múltban ilyen igazolványt váltaniuk, vagy

pedig ezt az egészségügyi illetéket lefizették, az irásos engedélyt nem is kaptak érte.

A Kisiparosok Szövetségének a kormányhoz eljuttatott emlékirata azt kéri, hogy mentesítsék az iparigazolvány beszerzésének kötelezettsége alól és egyben a vele járó súlyos kiadásoktól azokat a kisiparosokat, kik az új ipartörvény életbeléptetésekor, tehát 1936 április 30-án már iparigazolvánnyal rendelkeztek.

Ennek a kérdésnek nagy horderejét akkor tudjuk csak kellőképpen belátni, ha a városokban dolgozó kisiparosok helyzetét vizsgáljuk meg, ahol 2—3000 kisiparos él és valamennyire kötelező a működési engedély kiváltása, ami

sok milliós kiadásba sodorja az amúgy is roskadó kisiparos társadalmat.

Abban a reményben vagyunk, hogy a Kisiparosok Szövetségének memorandumát a kormány jóakaratu figyelemre fogja méltatni és felmenti a válsággal küzdő kisiparosokat ez a ól az elviselhetetlen teher alól.

Kedvezmények a régi betegsegélyzői tartozások kifizetésére

A társadalom biztosításról szóló törvény 297. szakasza nagyon fontos intézkedéseket tartalmaz, amelyekre felhívjuk olvasóink figyelmét. Eszerint ugyanis a munkaadóknak járulékokból vagy bírságokból származó és a Pénztárral szemben fennálló tartozásait a következőképpen lehet kedvezményesen kiegyenlíteni:

Ha a tartozás 1933 április 8-át megelőző időből származik és nem haladja meg a 10.000 leit, akkor egyáltalában nem kell megfizetni, mert az új törvény azt elengedi.

Ha azonban a tartozás 10.000 leinél nagyobb összegű, azt hat hónapon belül állampapírokkal lehet kiegyenlíteni és pedig a következőképpen: 10.000—25.000 lei összegig a tartozás értékének 10 százalékával, 50.000—100.000 leig 20 százalékkal és 100.000 leien felül 30 százalékkal.

Ha a tartozást hat hónapon tul,

de egy éven belül egyenlíti ki az adós, akkor a fentebb említett százalékok kétszeresével lehet kiegyenlíteni azokat.

Az 1933 április 8 és 1936 március 31 közötti időből származó tartozásokat a törvény megjelenésétől (1938 - dec. 22) számított hat hónap alatt szintén állampapírokkal lehet kiegyenlíteni és pedig a tartozás 50 százaléka erejéig. Az adós azonban csak akkor élhet a kedvezménnyel, ha a folyamatos járuléktartozásait teljesen kiegyenlíti. 1936 április 1-től kezdve, addig a napig, amíg a kedvezményes fizetést teljesíti. A tartozás elengedését, vagy leszállítását a pénztár igazgatósági tanácsa teljesíti.

Hirdessen az
„IPARI ÉLET”-ben

BŐRIPAR

A Kolozsvári Bőriparosok Szindikátusa a Szövetkezetén keresztül az elmúlt évben tagjainak gazdasági érdekében kifejtett eredményes tevékenységén kívül dicséretes munkálkodást fejtett ki a szakmai továbbképzés terén is. A tevékeny vezetőség példát szolgáltatott a többi szakmáknak, hogy mikép kell a mai nehéz gazdasági helyzetben is a megélhetéért küzdő tagjaiba életkedvet önteni.

Az elmúlt év végén a Szindikátus anatómiai tanfolyamot rendezett, ami igen szép eredménnyel zárult. De ez csak az első lépés volt a szakmai kiképzés nagy munkaprogramjában. A közeljövőben rendszeres tanfolyamok sorozatával fogja előbbre vinni a szakmai kiképzést.

Susman János, a Szindikátus volt elnöke, a Bőriparos-Céh jelenlegi elnöke nyilatkozott az „Ipari Élet”-nek a jövő programjáról. Elmondotta, hogy a vezetőségnek sikerült a Munkakamarától jelentős pénzügyi segítséget kieszközölni a tervbe vett szaktanfolyam rendezéséhez, melyre eddig is már számosan jelentkeztek. Ezenkívül most azt fogja kérni a Munkakamarától, hogy tegye lehetővé a vidékről jelentkezők részvételét oly formán, hogy a kolozsvári Munkakamara körletéhez tartozó városok 2—2 egyént küldhessenek a tanfolyamra és ezek részére ingyenes ellátást biztosítson. Ha pedig ez akadályokba ütköznék, járjon közbe a Munkakamara vezetősége, hogy a nagy vállalatok a kurzus ideje alatt foglalkoztassák a vidéki hallgatókat.

Ugy hisszük, hogy a Munkakamara vezetősége jóakaratu megértéssel fogja kezelni kérésüket.

A Szövetkezet működéséről és jövő terveiről Ghirisan Ioan elnök és Crisan János, a Szövetkezet nagy felkészültségű, agilis titkára adták a következő felvilágosítást:

A Szövetkezetet 1936-ban alapították 10.000 lei alaptőkével. Az első évben 22 tagja volt a Szövetkezetnek és egy évi fenállás után már egymillió négyszázezer leit forgalmaztak, melyből 131.000 lei tiszta nyereség mutatkozott, tehát 42.000 lei osztalékot fizetett ki tagjainak. A fennmaradó összegből 14.829 leit a tartalékalapra fordított, 46.746 leit az Ággmenház alapjára adott, a többit pedig kulturális és egyéb alapokra fordította.

1937-ben a taglétszám 80-ra, a forgalom pedig 2.9000.000 leire emelkedett. A tiszta nyereség 130.000 lei volt, melyből 45.658 lei jutott osztalékra. Ebben az évben már érezte a Szövetkezet a kartel nyomását, de így is 10—15 százalékkal olcsóbban tudta adni a Szövetkezet az árut, mint a többi kereskedők.

1938-ban a taglétszám 94-re szaporodott. Évi forgalma 2.980.000 Lei volt, a tiszta nyereség 121.727 leit tett ki. Ebben az évben már a kartel nyomása még jobban fokozódott, megindult a verseny a Szövetkezet és a kartelbe tömörült bőrkereskedők között. A kereskedők is kénytelenek voltak az árakat leszállítani, így aztán a Szövetkezet áldásos munkájának gyümölcseit — habár közvetve — élvezték a nem szövetkezeti tagok is.

Ebből aztán levonhatjuk a tanúságot. „Egyesülésben rejlik az erő!” Minden szakma igyekezzék Szövetkezetbe tömörülni anyagbeszerzés céljából, mert csak ez az egy eset kínálkozik arra, hogy az áruzsorát letörjük és ne legyünk kiszolgáltatva a kapzsi kereskedelemnek.

Akiknek adóját 1937. évtavasán jogerősen állapították meg, nem kötelesek adóvallomást beadni

Megirtuk, hogy a pénzügyminiszterrendeletet adott ki az adóvallomás elkészítéséről, amelyek ez évben február 28-ig adhatók be. A rendelet szerint adóvallomást köteles beadni minden olyan iparos és kereskedő, aki a Patenta fixa szerint adózik és akiknek három éves kivétési határideje 1938 vagy 1939 március 31-én lejár. A rendelet szerint tehát azok, akiknek patenta fixa adóját 1937 évtavasán jogerősen állapították meg — tehát a kivétési határidő 1940 március 31-én jár le — ez évben nem kötelesek adóvallomást beadni. Ha azonban 1937 vagy 1938 évben az illetőket ideiglenesen sorolták be a patenta fixa valamelyik osztályába, ezek is kötelesek adóvallomást beadni.

IPARI HIREK

— **Előfizetőinket felkérjük, hogy lakásváltozás esetén sziveskedjenek új címüket kiadóhivatallunkkal közölni.**

— **A Nemzeti Ujjászületés Frontja és a magyar iparosság.** Több oldalról kérdést intéztek az „Ipari Élet” szerkesztőségéhez, hogy a magyar iparosságnak mi a teendője most, a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépés alkalmával. Válaszul csak annyit közölhetünk olvasóinkkal, hogy az iparosztály tekintetben teljesen tájékozatlan, mert az illetékes tényezők ez irányban semmiféle intézkedést nem tettek. Azt sem lehet tudni hol, mikor kell és lehet beiratkozni. Nem hivatalos értesülés alapján közölhetjük, hogy kiállítás van kisipari és külön munkás alosztályok szervezésére. Jövő számunkban már bővebb felvilágosítást adhatunk.

— **A személyzeti kimutatások bejelentését febr. 15-ig meghosszabbították.** A belügyminiszterium többrendbeli kérésnek eleget téve, a személyzeti kimutatások benyújtásának végső határidejét február 15-ig meghosszabbította. Itt jegyezzük meg, hogy azok a kisiparosok, akik 5-nél kevesebb alkalmazottal dolgoznak, nem kötelesek a kimutatást beadni.

— **Megalakult a Szamostartomány hivatásos Autóvezetők és tulajdonosok Céhe.** Tudomására hozzuk az Autobusz-, bér-, és teherautó tulajdonosainak és a hivatásos vezetőknek, hogy a Céh kötelekibe való beiratkozás naponta délután 4 és 6 óra között a Céh Cal. Reg. Carol II. 119. szám alatti helyiségében történik.

— **A Grafikai Iparosok Céhe a Kisipari Szövetség égisze alatt folytatja szervezkedési munkálatait.** A napokban a Céh vezetősége felkérte Chirila Victor munkaügyi inspektort és felkérte, hogy támogassa a Céh vezetőségét az elszaporodott nyomdai kontárok kipusztulásában. Kérte a vezetőséget, hogy a könyvkereskedőket és a házaló ügynököket tiltsa el a hatóság a nyomtatvány vállaltól.

— **A kisiparosok Szövetsége égisze alatt eddig a következő céhek alakultak meg: Építő, fém, élelmezési, festő- és grafikai ipar.**

Kik tartoznak a patenta fixába

A patenta fixa alapján adózó iparosok és kereskedők ilyenmő adózását a pénzügyminisztérium 1932. évben vezette be.

Az új adózási mód alapján az az akkor érvényben levő törvény táblázatba foglalta jövedelmeket és ennek táblázatnak alapján osztályozta az egyes kisiparosokat és kiskereskedőket, akik a táblázat szerint három évi időtartalomra megállapított adót fizették.

Az említett táblázat azóta módosításokon ment keresztül.

A régi rendszer szerint mindazon iparos vagy kereskedő, aki 150.000 lejig terjedő jövedelem után a patenta fixa valamely osztálya alapján fizetett adót, kisiparosnak, vagy kiskereskedőnek volt tekintendő.

Tekintettel arra, hogy az új, módosított adótörvény szerint a patenta fixa nemcsak a 150.000 lejig terjedő jövedelmeket vesszi alapul, hanem olyan iparosokat és kereskedőket is ezen táblázat alá vesz, akiknek jövedelme 300 ezer lejig terjed, tehát nemcsak a kifejezetten kisiparosokat és kiskereskedőket, hanem a közép-jövedelmű iparosokat és kereskedőket, tehát az adótörvény ezen módosító rendelkezése folytán nem állíthatjuk ma azt, hogy kiskereskedő vagy kisiparos az, aki a patenta fixa alapján adózik.

Az egyenesadó törvény 30. szakasza szerint a patenta fixa szerint adóznak azon iparosok és kereskedők, akiknek jövedelme az alanti táblázat alapján annyi, mint amint a táblázat felsorolja:

I. osztály 5000 lejig terjedő tiszta jövedelem adója 300 lej évente.

II. osztály: 5001—10 ezer lejig 700 lej.

III. osztály: 10.000—15.000 lejig 1200 lei.

IV. osztály: 15.001—20.000 lejig 1800 lei.

V. osztály: 20.001—25.000 lejig 2300 lei.

VI. osztály: 25.001—40.000 lejig 3500 lei.

VII. osztály: 40.001—50.000 lejig 4600 lei.

VIII. osztály: 50.001—75.000 lejig 4600 lei.

IX. osztály: 75.001—100 ezer lejig 9000 lei.

X. osztály: 100.001—150.000 lejig 14.000 lei.

XI. osztály: 150.001—200.000 lejig 19.000 lei.

XII. osztály: 200.001—250.000 lejig 25.000 lei.

XIII. osztály: 250.001—300.000 lejig terjedő évi tiszta jövedelem után 30.000 lei évente.

Annak megállapítása végett, hogy az adózó a patenta fixa valamelyik osztályába kerülhessen, jogosult a kincstár előzetes információt szerezni, tehát kimehet az adózó lakhelyére,

ott meggyőződést szerezhet a tényleges állapotokról.

A határozat ellen, amellyel az adókiivetés megtörtént, 20 nap alatt fellebbezésnek van helye az adófellebbezési bizottsághoz, amelynek határozata ellen pedig 30 nap alatt felülvizsgálatnak van helye, ha a kiivetés 100.000 lei jövedelem után történt az illetékes törvényszékhez, 100.000 leien felüli adóalapnál pedig az illetékes kerületi táblához.

A törvénykezési bélyeg tarifája

(Timbru judicía)

1939 január 20-án lépett életbe az önként adandó díjaknak törvénybéllyeggel való helyettesítéséről szóló törvény. Ezen törvénykezési bélyeg alá esnek a törvénykezési eljárásban felmerülő mindazon okmányok és jogügyletek, melyek a bélyegtörvény értelmében bélyeg és illetékkötelesek, valamint az igazságügyminisztériumhoz közvetlenül intézett kérvények és panaszok és pedig: a) a falusi békebiróságoknál a törvénykezési bélyeg 1 lej; b) a vegyes békebiróságoknál és városi bíróságoknál, valamint a munkabíróságoknál 2 lej; b) a törvényszékeknél, bírósági jellegű bizottságoknál és tanácsoknál, speciális bíróságoknál, telekkönyvi hatóságoknál a törvénykezési bélyeg 4 lej; és ugyancsak 4 lej jár az igazságügyminisztériumhoz intézett kérvényekre és panaszokra; d) a tábláknál és közigazgatási bíróságoknál a bélyeg 6 lej; e) a sem-

mitőszéknél a bélyeg 10 lej és ugyancsak 10 lej ára esnek az okmány hitelesítés iránti kérvények 100 ezer lej értékig bezárólag; f) a semmitőszékhez tartozó felülvizsgálati kérések bélyege 50 lej; ugyancsak 50 lej bélyeg alá esnek a 200 ezer lej értékig bezárólag terjedő váltóóvások (ezen értéken felül minden 100 ezer lej érték után még 30—30 lej); hasonlóképpen az okmányhitelesítés iránti kérvények 100.001—500.000 lej közötti érték esetén 50 lej törvénykezési bélyeg alá esnek (ezen felül pedig 100 ezer lejenként külön 30 lej jár); g) a gyári és kereskedelmi védjegyek bejegyzése, a kereskedelmi társaságok alakululása, a petróleumjogok érvényesítése, a névváltoztatások, honosítások, üzleti könyvek láttamozása és magaviseleti bizonyítványok kiadására irányuló kérvények 100 lej törvénykezési bélyeg alá esnek.

Szerkesztői üzenetek

G. J. Gyergyószentmiklós. Ne haragudjék, itt válaszolok ideiglenesen, kedves soraira. Vegyük először az anyagiakat. Lejárt a múlt év decemberébe. Hátraléka nincs, azonban a pénz jöhet 1939-re. A kért ügyet még az illetékesek nem döntötték el, most dolgoznak rajta, ha aktuális lesz nyilvánosan is foglal-

kozunk vele. Remélem rövid időn belül többet fogok az ügyről tudni, amit levélben azonnal közlök. Üdv. K.

N. N. kéményseprőmester. Előfizetési hátralékokból származik. Jövőben pontos címet kérünk.

G. M. București. Várjon vele. Az iratokat küldje be. Csak azután foglalkozhatunk érdemlegesen az ügyével.

Fazekas Mihály

írásabó

Cluj—Kolozsvár, Calea Marechal Foch 36. szám,

Sulyos helyzetben a mészáros-ipar

A fenálló maximális árak tönkre teszik a mészárosokat

(Kolozsvár.) A hatóságilag megállapított husarak miatt, városunk mészárosipara sulyos válságba került, ami miatt óriási az érdekelt iparosok elkeseredése. Hivatalos jegyzőkönyv is igazolja, hogy a mészárosok, a jelenlegi maximális árak mellett, ráfizetéssel dolgoznak, sőt a piaci husárak ellenőrei is megállapították, hogy mészárosaink engrosban drágábban vásárolják a húst, mint ahogy, a hivatalos árak szerint, detailban kell adniok.

Mit mond a vágóhid igazgatója ?

A fontos kérdéssel kapcsolatban, az „Ipari Élet” munkatársa felkereste dr. László Tibor vágóhídi igazgatót, aki az alábbiakat mondotta:

— Szó sincs róla, kérem, hogy a mészárosok ráfizetnek! A helyzet az, hogy szeretnek jól élni, enni-inni szórakozni, szépen öltözködni és ha nem keresnek amennyit akarnak, hát sirnak... Külömben csináljunk egy számítást, ami világosan igazolja a helyzetet.

A mészárosok általában lábön vesznek a marhát, — szemre. Egy kiló elsőlyu marha átlagosan 13 lejbe jön nekik. Egy közepes ilyen jószág 540 kiló — elsőlyuban. Ez összesen 7.020 lej. Ehez az összeghez, marhánként hozzájön, vágóhídi díj és forgalmi adó címen 555 lej és 65 lej szurási illeték. Tehát az 540 kilós elsőlyu marha már 7.640 lejbe kerül. Ha ezt a marhát levágják, 286,20 kiló tiszta hus marad, mert a leszurás után 47 százalék apadást lehet tapasztalni, ami kilóba kifejezve 253,80. Ennyit veszít a marha a vére,- belei,- csontja,- bőre- és faggyuja által, a vágás után. 540 kiló élő állaton a 36 kiló a bőr, aminek kilóját 44 lejért értékesítik, és 26 kiló a faggyu, aminek kilóját viszont 16 lejért adják el. A bélből 120 lejt kapnak.

A 2.120 lejt levonjuk az 540 kilós elsőlyu marha 7.640 lejes értékéből és megkapjuk, hogy a 270 kiló hus 5.520 lejbe áll a mészárosnak. Egy kiló hus tehát 20 lej és 44 baniban kerül neki, amit 6 kilónként 23 lejbe hoz forgalomba. Bevesz tehát egy marhán 6.210 lejt, azaz 690 lejt keres rajta tisztán...

— De vegyük most a sertés számítást! — mondja László dr. és már diktálja is:

Egy közepes sertés 140 kiló, amit átlag 21 lejbe vesz a mészáros — kilónként. Ez 2.940 lej. Ehez az összeghez hozzájön 255 lej vágóhídi taxa és forgalmi adó, továbbá 25 lej szurási költség. Egy 140 kilós sertés tehát 3.220 lejben áll a mészárosnak. Leszurás után 19 százalékot, avagy 26 kilót és 60 dekát veszít a sertés. Marad 113 kiló és 40 deka, amelyből 60 kiló a hus és 53,40 a zsiradék. hust a mészáros 32 lejbe hozza kilónként forgalomba, míg a zsiradékot 39 lejbe méri ki. A husból tehát 1.920, míg a zsiradékból 2.082.60 lejt kap, az eladás után. Sőt a bélből is bevesz 120 lejt. A mészáros bevétele tehát a 140 kilós sertésen 4.122.60 lej. Ha figyelembe vesszük, hogy ez a sertés neki 3.220 lejben áll, állíthatjuk, hogy a derék husiparos 902 lejt és 60 banit keres tisztán, minden 140 kilós eladott sertés után...

Hát kérem így „fizetnek rá” a mészárosok a boltjukra!...

És mit mond a mészáros ?...

László főorvos érdekes kimutatása után, találomra megszólítottunk a Mihai Viteazul-téri mészárosok közül egyet és számítást kértünk tőle.

Szakács Ferenc, szamosfalvi mészáros-mester adta meg a feleletet: — A maximális árak mellett nem lehet kérem keresni. Tessék nézni, az én számításomat:

Egy közepes sertés 140 kiló, ami 21 lejes alapon kalkulálva 2.940 lejbe áll a mészárosnak. Most tessék ehez az összeghez 265 lej vágóhídi taxát és forgalmi adót, 24 lej vágási díjat, 47 lej vágóhídi adót és 20 lej szövetségi díjat számítani. Ez összesen 356 lej, ami jelenti, hogy a 140 kilós sertés 3.296. lejbe van a mészárosnak.

Most a leszurás után 20 százalékot, azaz 28 kilót veszít a sertés. A megmaradt 112 kilóból 60 kiló a hus és 52 kiló a zsiradék. A hus 32, a zsiradékot pedig 37 lejbe árusítjuk. Összegeztük kifejezve a husból 1920, míg a zsiradékból 1924 lejt kapunk, az eladás után. A 120 lejjel, — amit a disznóbéért kapunk — 3.964 lejt veszünk be azért a 140 kilós sertésért, ami nekünk 3.296 lejben áll. Keresünk tehát minden sertésen 668 lejt. Na de személyzet, villany, házbér és egyéb kiadások is vannak a világon...

De most méltóztassék a marhát taglalni.

Az 540 kilós közepes marhát 14 lejbe vesszük kilónként, ami 7560 lej. Hozzászámítva 555 lej adót és taxát, továbbá 65 lej szurási illetéket, a levágás után már 8180 lejbe áll ez a marha. Levágás után azonban csak 270 kiló tiszta hus marad, mert 50 százalékot apad. Most van rajta 36 kiló bőr á 42 lej és 26 kiló faggyu á 16 lei, de a bélér is kapunk 120 lejt, tehát a 2048 lejt ha levonjuk a 8180-ból, megkapjuk, hogy a 270 kiló hus 6132 lejben áll nekünk, azaz kilója 22 lej és 71 baniban.

Ha ennyibe adnánk a húst, nem keresnénk semmit. De ráfizetünk, mert 22 lejbe kell az első és 20-ba a második osztályu húst, — en detail, — forgalomba hozzuk, mert ennyibe vannak ezek az árak maximálva. Minden kiló husra tehát átlagosan egy lej 71 banit fizetünk rá. Egy 540 kilós marhánál, — amelynek 270 kiló tiszta husa van 461 lejt és 70 banit fizetünk rá, — a rendes kiadásokon és ingyen munkánkon kívül. Mivel hetenként átlag három marhát adunk el, a ráfizetés 1.385 lej és 10 bani, ami évente 52-szer több...

— „Ezt kérem, nem lehet kibírni!” — mondja a mészáros.

— „Ezt pedig csak így lehet kibírni!” — nyilatkoztatja ki a város. Mert a hivatal mindent jobban tud és senki sem ért a maga dolgához annyit, mint a hivatal a — másokéhoz...

Orvoslás...

Célirányos lenne, ha a husarak maximálását felfüggesztené a polgármester, mert az óriási versengéstől fűtött szabad kereskedelemen inkább kialakulnának a normális árak. Ha azonban a maximális áráktól nem akar eltérni a város, állapítsák meg a beszerzési helyzetnek megfelelően a husarakat és utasítsák irányának betartására a mészárosokat. Így aztán a kérdés közmegelégedésre lesz elintézésre.

R. T.

Az „IPARI ÉLET”

szerkesztősége és kiadóhivatala

C L U J

Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u.)

Hermes-nyomda.

SZABADALOM és VÉDJEJY

Rovatvezető: **Dr. Salamon Ignác** ügyvéd.

E rovatot érdeklő mindennemű levelezés vagy információ egyenesen a rovat vezetőhöz intézendő: **Cluj, Str. Caragiale 1.**

A szabadalmi törvények ismertetése

(II. közlemény)

A szabadalmak beosztása.

Megkülönböztetünk szabadalmat és pótszabadalmat, a mit a regáti törvény „tökéletesítő szabadalom”-nak nevez. Ezenkívül van a *behozatali szabadalom*, amely mint a neve is mutatja külföldi szabadalomnak behozatali jogát jelenti.

A szabadalom kérése és megadása.

A szabadalom megadását a feltaláló a szabadalmi hivataltól egy kérés alapján kérelmezi, amelyhez csatolni kell a szabadalom leírását az igénypontokkal együtt és az esetleg szükséges rajzokat két-két példányban. A szabadalom beadásáról a hivatal a beadás alkalmával jegyzőkönyvet vesz fel, amelyben megjelöli a beadás pontos idejét óra és percek kitüntetésével és azt a félnek rögtön kikézbessíti. Amennyiben a kérés postán érkezik be, úgy a beadásról szóló jegyzőkönyvet hivatalból veszik fel és azt a hivatal postán beküldi a félnek. A szabadalmi hivatal azután megvizsgálja a beadványt és ha az a törvényes kellékeknek és formának megfelel, ha az kellően fel van bélyegezve és az előírt taxák ki vannak fizetve, úgy rendszeren 20–22 db. szabadalmat egy királyi dekretumba foglalva intézkedik, hogy azok címe és a bejelentő neve a hivatalos lapban a Monitorul Oficialban megjelenjen. Ezen megjelenéstől számított mintegy két hét alatt a hivatal a szabadalmi okiratot megküldi a félnek vagy meghatalmazottjának.

Mikor van helye pótszabadalomnak.

Amennyiben a feltaláló szabadalmával kapcsolatban új dolgokra jön rá, úgy ezeket egy újabb kérésbe foglalva, mint tökéletesítő szabadalmat kéri. A tökéletesítő szabadalom tekintetében a feltaláló a díjak fizetése tekintetében kedvezményben részesül, minthogy annak egyszer és mindenkor díja 1000 leit tesz ki. Tökéletesítő szabadalmat azonban más is bejelenthet, erre vonatkozólag a bejelentés kedvezményben nem részesül és azt mint önálló szabadalmat kezeli a hivatal. Egyes országok a tökéletesítő szabadalmak bejelentésére a feltaláló részére bizonyos időt biztosítanak. Ezt az erdélyi részeken érvényes törvény is biztosítja és ebben a tekintetben a két törvény ellentétbe kerül. A gyakorlatban ilyen természetű per még nem fordult elő és így ez nyitott kérdés marad mindaddig, amíg valamelyes ügy bíróság elé kerül. Tudomásunk szerint az illetékes körök egy új szabadalmi törvény kiadásával foglalkoznak és ez esetben az egységesítéssel ezen kérdések tárgyalanná válnak. A regáti törvény 7 szakaszának 2. b. k. szerint az alapszabadalom tulajdonosa a tökéletesítést nem használhatja a pótszabadalom tulajdonosának engedélye nélkül, épen így a pótszabadalom tulajdonosa sem használhatja az alapszabadalmat a tulajdonos engedélye nélkül.

A behozatali szabadalmakról.

Törvényünk 34-ik szakasza kimondja, hogy külföldi szabadalom tulajdonosa Romániában találmányára vonatkozólag szabadalmat nyerhet azon féttel mellett, ha az első külföldi szabadalom keltétől számított 6 hónap alatt azt kérelmezi. Ezek szerint külföldi szabadalmaknak két alapon van elsőbbségi joguk. Az első amennyiben a szabadalmat a *bejelentéstől* számított 12 hónapon belül a nemzetközi szerződésekben biztosított jog alapján jelenti be a feltaláló szabadalmát. A második pedig amennyiben az első szabadalom keltétől számított 6 hónap alatt kér a feltaláló a behozatalra jogot. Ebben a második esetben megtörténhetik, hogy a szabadalom bejelentésétől számított évek mulnak el a szabadalom keltéig, minthogy különösen azokban az országokban, amelyekben előzetes vizsgálatnak van helye, a szabadalmaztatás ideje a sok tárgyalás miatt évekre is elhúzódhatik. Ebben az esetben tehát a szabadalom tulajdonosa igen fontos jogot élvez a törvény fenti intézkedésével.

SZABADALMI HIREK

A Monitorul Oficial január hó 5.-iki számában királyi rendeletek alapján ki lett hirdetve 67 találmányi, 2 tökéletesítő és 1 behozatali szabadalom. Törölve lett 1 szabadalom a díjak kifizetésének hiánya miatt. A szabadalmak közül kiemeljük a következőket:

Norddeutsche Affinerie: Eljárás a réz feloldása és visszanyerése céljából fém alakjában.

Ganz Géza: Mesterséges bőrhöz hasonló anyag és annak gyártási módja.

Rosenfeld Sámuel: Nedvesítő készülék bélyegek, czimkék stb. nedvesítése céljából.

Oswald és Zwi Ruwinsky: Folyékony tüzelő anyaggal működő melegítő szerkezet kályhák, főzőkészülékek stb. céljaira.

Andrei Mellinger: villanyvilágításhoz való olyan felszerelés, amely közvetett világitást ad.

Baiersdorf et Co. S. A. R.: Kozmetikai és gyógyászati szerekhez való csomagolás.

Emil Boeriu: Mechanikai erőátvitelére szolgáló módszer.

Nicolae Bâzgan: Folyadéklosztó szerkezet.

The asiatic Petroleum Company Limited: Folyékony tüzelő anyaggal működő melegítő szerkezet.

A szabadalmi törvény magyar fordítása rövid magyarázatokkal ellátva, kapható a szerzőnél: *Dr. Salamon Ignác Cluj, Str. Caragiale No. 1. (sétatéri villa)*. Ára: 30 lei. Kereszkötés alatt 35 lei postabélyeg be-
küldése ellenében szállítja.

Fülöp Ferenc

viz- és villansze-
relési vállalata

CLUJ

Strada Bratianu No. 27

Viz- és villanszerelési
munkálatokat a leg-
pontosabban és legol-
csóbban készít

Mielőtt író- számoló- vagy sokszoro-
sító gépeit megjavíttatná, kérjen
ajánlatot

„STANDARD“

írógép vállalatból

Cluj, Str. Regina Maria 14.

Jó reklámhoz
Jó kliséket!

tizián-tól
Fémclimké

Megjelent!

Legújabb kiadás!

Cluj város legújabb pontos

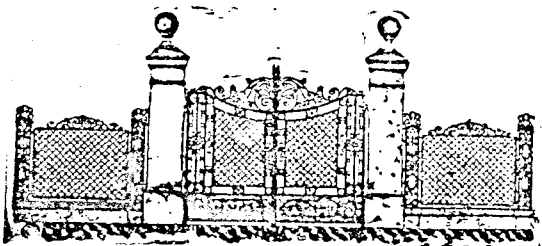
uccanévjegyzéke és térképe

román-magyar és magyar-román szöveggel, csinos zsebben hordható füzetben
A kettő együtt **10 lei**. Külön-külön is kapható **5-5 leiért**, a kiadónál
Polonyi Albert és Társa Minorifiilor 2. és a tőzsdékben.

A „PARC“

szanatorium gyógyfürdője
bevezette a valódi pöstyéni
iszapfürdőt, specialis pöstyéni
berendezéssel. Teljes pös-
tyéni fürdő, egész- és rész-
pakolások mindennemű reu-
matikus betegségek ellen!
Cluj, Calea Moşilor 64.

Házirend Román, Magyar-
nyelven kapható a
Polonyi nyomdában, Str. Minorifiilor 2
Ára 12 Lei.

Fabrica de prelucrat sârmă,
lăcătuşerie, mobile de fier şi alamă

LÉBER

Sodrony-, lakatosáru-, vas- és rézbutorgyár

Cluj

Birou şi depozit — Iroda és üzlet
Cluj, Strada Regina Maria No. 19

Impletitur de sârmă, țesături
de sârmă, garduri decorative,
porți, uși, diverse articole de
sârmă, mobile de fier și alama
BALAMALE IN TOATE
DIMENSIUNILE

Sodronyfonatok, sodronyszö-
vetek, díszkerítések, kapuk, aj-
tók, különféle sodronyárucl-
kek, továbbá vas és rézbutorok
CSUKLÓSPÁNTOK MIN-
DEN MÉRETBEN

CERETI OFERTĂ! — KÉRJEN AJÁNLATOT!

PHÖNIX

Fabrica de cuțite și articole de oțel
AIUD

Produsele noastre:

Cuțite de junghiat, de
bucătărie, de zarza-
vaturi, din oțel inoxi-
dabil. Tacâmuri cu
mâner din lemn și
aluminiu. Barde de
bucătărie. Cuțite pentru
măcelari și de tăiat
oase. Cuțite de pâină
și de șuncă. Cuțite
pentru compactori.
Spachtele pentru zug-
ravi. Cuțite pentru gea-
mangii, curelari și
cnaipuri de pantofari.
Cuțite pentru cercetași

Produsele noastre
sunt de prima calitate

Ceretine ofertă!

Gyártmányaink:

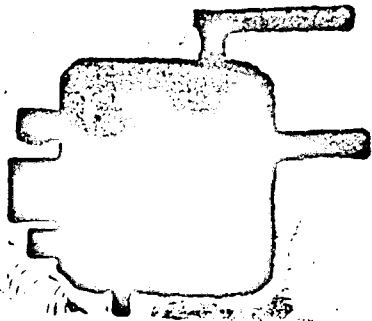
Szuró-, konyha-, zöld-
ségkések rozsdamentes
acélból. Fa- és alumi-
niumnyelű evőeszkö-
zök. Konyhabárdok.
Mészáros- és tőkeké-
sek. Kenyér- és sonka-
kések. Könyvkötő-ká-
belkések. Festékkapa-
rók (Spachtli). Üve-
gező-, szijgyártó- és
cipésszékcsék. Cserkész-
kések.

Összes gyártmányaink
a legjobb kivitelűek

Kérjen ajánlatot!

FULGER S. A.

Fabrica de lăcătușerie și mărfuri de tablă
Oradea, strada Brivitei, 11. Telefon: 524

Producem:

Broaște obișnuite, broaște îngropate, broaște elvețiene, șine de pat, grătari de șters picioare, sobe de gătit din tablă de fier în toate mărimile, porțițe în diferite

executări, cancioage pentru zidari, cancioage de varnă, sapă de var, mistrie, țigăi, prăjitor de cafea, brătari de coase precum și tot feluri de fierării mici pentru clădiri etc.

GYÁRTUNK: Rászegző-, bevéső- és svájci-zárakat, kapu- és pinceajtó-zárakat, ágyvasalást, sártörő-rácsokat, tűzhelyeket vaslemezből minden méretben, tűzelőajtókat különféle kivitelben, kőműves-serpenyőket, vakolatmérőket, mészkarókat és kőműveskanalakat, palacsintasütőket, kávépörkölőket, kaszakarikákat, valamint mindenféle épületvasalást stb.

Atelier pt. confecționat și reparat
arcuri de automobile

Aiutórugók
speciális készítő-
és javító-üzeme

IOAN NEMES

Cluj, Calea Regele Carol II. No. 128/a

Telefon

Cu garanție

facităm arcuri de automobile pentru orice tip de mașină, pe baza metodei speciale a noastră. — Efectuarea precisă și cea mai punctuoasă a reparațiilor

Garanciával

szállít Önnek új rugót bármilyen típusú autóra, speciális módszere alapján. — Javításokat szakszertűen és legpontosabban végez

Mit Garantie

liefert Ihnen für sämtliche Automobil-Typen neue Federn, nach einem Spezialverfahren. Auch Reparaturen werden fachgemäß und pünktlichst durchgeführt. — Spezialerzeugung und Reparatur von Autofedern

Umsatzfördernde Neukonstruktion

METALLWAREN, BELEUCHTUNGSKÖRPERN, KORB- u. HOLZWAREN, HAUS- u. KÜCHENGERÄTEN

Handelsgesellschaft

LEIPZIGER FRÜHJAHRSMESSE 1929

Wohl 5. bis 10. März

LEIPZIGER FRÜHJAHRSMESSE 1929